

РАЊАВАЊЕ ОД ЕКСПЛОЗИЈЕ У ТРЕЗОРИМА

Као борац Драгачевског партизанског батаљона био сам на обезбеђењу радио станице Централног комитета КПЈ и Врховног штаба у Драгачеву, Ивањици, Ариљу, Чачку и најзад у Ужицу. Кад је у трезорима Народне банке под Доварјем у Ужицу дошло до катастрофалне експлозије, тешко сам рањен и притиснут комадима бетона, камена и дрвета. Извукао сам се из рушевина пузећи и ослањајући се на лактове.

У општем метежу и паници која је настала због погибије великог броја грађана и радника/помоћ није могла бити брза. Нас унесрећених било је доста.

Екипе за спасавање нренеле су ме у зграду ондашње Гимназије. Смештен сам у приземљу зграде, где се налазила прихватна амбуланта. Овде ми је указана помоћ, колико је то било могуће. Много је рањених из трезора овде донесено. Неки су у највећим мукама умирали.

Мене је наредне ноћи отац пренео кући у Босанску улицу. Овде ме је родбина лечила како је умела — мазали су ме зејтинном па ране завијали. Међутим, опекотине су биле тешке, а завоји се лепили за ране па су ме одавде превезли у болницу у Севојно, где су ме лечили доктори Леви и Брачинац.

Дан-два по мом доласку у севојничку болницу посетио нас је друг Тито. Донео нам је свима ратлука и цигарета. Питао нас је да ли се осећамо боље и казао да ћемо ускоро сви бити пребачени у болницу која се припрема на Златибору.

Неколико дана[после тога почело је одступање. Сви рањеници су пребачени на Златибор. Горе нам је један лекар почео да дели сребрне петобанке и свима који су у овом крају имали родбину саветовао је да се пробијају у свој родни крај. Немци су били близу; рафали су већ звиждали изнад болнице. Осећала се паника. Ја имам родбину у овом крају и није далеко, али немам ноге, све је поломљено, снаге немам. Како отићи кад ни корак не могу сам да направим! ...

Срећом у Сенишима су се уз мене нашли моји другови, борци и земљаци из Вирова Владислав ГачаноБИћ и Милојко Недељковић. Они нису били рањени. После оне експлозије у Ужицу помагали су око извлачења рањеника. Нисмо видели други излаз и

одлучили смо да се пробијамо према Ариљу и Вирову. Тако су нам саветовали и лекари, јер је било мало изгледа да било кога од непокретних рањеника носе даље преко Увца.

Нас тројица смо ноћу кренули на тај ужасно тежак пут. Нисам се осећао ни жив ни мртав. Све ме је болело до паклених мука. Само захваљујући Гачановићу и Недељковићу некако сам издржао. Нашли смо једног коњића и мене су натоварили на њега. Некако смо стигли до Високе. Снег дубок, мраз, пртине нема. Више се пада него што се корацима иде. Путујемо само ноћу. Избегавамо и села и људе.

У Вирову, у родитељској кући, требало се лечити и сачувати од четничких лешинара који су трагали за заосталим партизанима, хватали их на превару и убијали или предавали Немцима. Био сам још увек сав у ранама и отеклинама, потпуно ненормалан. Ране се загађивале, лекова није било, нити су их моји родитељи смели негде тражити. У тим мукама сам неколико пута „умирао" и „оживљавао". Моји су ме неколико пута ожалили верујући да ми нема спаса, да је свему већ крај. Ипак, захваљујући народним лековима и уиорности родитеља, постепено сам се опорављао. То је трајало ужасно дуго, али побољшање је ипак долазило. . Већ сам се помало кретао уз помоћ штака... А до коначне слободе било је још доста. Пушку сам сачувао. И данас је чувам,

Михаило МЛАДЕНОВИЋ